

Kardeş kıskançlığında bunları yapmayın!

Çocuklarda sıkça karşılaşılan ve ebeveynlerin çoğu zaman çaresiz kaldığı bir konu var ki o da kardeş kıskançlığı.

Öyle ki bu süreci kontrol edemeyen ebeveyn, çok zor durumlarda kalabildiği gibi kardeşler arasında bir denge kuramaması halinde çocukların bedensel ve ruhsal yapıları durumdan olumsuz etkilenebiliyor. Bu konuda ebeveyne önemli görevler düşüyor. Uzmanlar uyarıyor.

Kardeş kıskançlığı, anne babanın başkasıyla paylaşamamasından doğan, üzüntü, küçük düşme korkusu, can sıkıntısı, öfke, nefret ve intikam alma düşünceleri ile birlikte görülen sevgi, koruma, yakınlık hissetme isteği gibi karışık duyguların bileşimini ifade eder.

Kardeşler arası kıskançlığın derecesi, yeni doğan çocuğun doğumuyla birlikte anne babanın tutumunda olan değişikliklere, büyük çocukla ebeveyn arasındaki yerleşmiş ilişki şekline, çocuğun yaşına, kardeşin kendisine taktim edilmiş biçimine ve kardeş doğumunun çocukta yarattığı duyguları anlamaya ve olumsuz düşünceler doğmasına engel olabilmeye kadar birçok nedene bağlı olabilmekte.

5 yaşından küçük çocukların kardeş kıskançlığından daha fazla etkilendiğine dikkat çeken Üsküdar Üniversitesi Etiler Polikliniği Uzman Psikoloğu Leyla Arslan, kardeşine vurma, ısırma davranışlarının çocuklukta en yaygın görülen kıskançlık örnekleri olduğunu belirtiyor. Arslan kıskançlıkla birlikte çocukların davranışlarında bir takım değişiklikler gözlemlendiğinin altını çiziyor.

“Kıskançlık nedeniyle çocukta, emekleme, bebekçe konuşma, biberonla beslenmeye geri dönme, alt ıslatma, tırnak yeme, parmak emme, kekemelik ya da konuşma gecikmesi, anneye aşırı bağılılık, içe kapanma, mastürbasyon gibi belirtiler görülebilir.” Anne-babanın kardeşi dünyaya gelmeden önce çocuğu kesinlikle bu konuda hazırlaması gerektiğine vurgu yapan Uzm. Psk. Leyla Arslan, doğum öncesinde çocuğun anne ve babayla geçirdiği saatlerin sabitlenebileceğine dikkat çekiyor.

Büyük çocukların kardeşten bahsetmeden önce anaokuluna alışmasının önemli olduğunu ifade eden Arslan, gerçeğe uymayan senaryoların da çocuğa aktarılmamasının önemine vurgu yapıyor. Arslan gelecekle ilgili konuşmanın kaygı düzeyini artırdığını dile getiriyor. “Gelecekle ilgili konuşmak kaygı düzeyini arttırır, bunun yerine kendi yeri ve bağımsız kişiliği anlatılmalıdır. Küçükken neler yapıldığı, nasıl bir bebek olduğu, yeni doğan kardeşin daha çok ilgiye ihtiyacı olduğu, kendisinin pek çok şeyi kendi başına yapabildiği gururu okşanarak anlatılmalıdır.” Arslan çocuk dünyaya gelmeden ilişkilerin de sağlamlaşması uyarısında bulunuyor.

“Kardeş doğmadan çocuğun baba, dede anneanne, babaanne, bakıcı, yuva, anaokulu gibi destek olacak kişilerle ilişkisi kuvvetlendirilmelidir. Kardeş doğduktan sonra yuvaya gönderilen çocuk evden uzaklaştırıldığını düşünüp, gitmek istemeyecektir.” Çocukların anne ilgisini paylaşamadıkları için daha çok annelerinin yanında kavga ettiklerine dikkat çeken Arslan, rekabetin altında yatan başlıca nedenin ise “Annem-babam onu daha fazla seviyor” kaygısı olduğunu hatırlatıyor. Bu konuda anne ve babaya çok önemli görevler düştüğünün altını çizen Uzm. Psk. Leyla Arslan en becerikli annenin her kişiliği ayrı ayrı geliştirebilen annelerin olduğunu söylüyor. “Anne-babalar kardeşler arasında olumsuzluk yaşandığında sık sık uyarı yapmak yerine, bu durumdan nasıl etkilendiklerini anlatmalıdırlar. ‘Birbirinizle yaptığınız kavga beni üzüyor, sinirlendiriyor, başımı ağrıtıyor...vs’ Arslan iki ya da daha fazla çocuklu ailelerde kardeşler arasında kıskançlığın yaşanmaması için bazı tavsiyelerde bulunuyor.

Kardeşler bir biriyle kıyaslanmamalı Evlat ayırımı yapılmamalı Çocuklara karşı ilgisiz kalınmamalı (Kardeşleri birbirinin yanında severken, diğerini ayırmak) Birbirlerinin önünde çocuklar eleştirilmemeli Aralarına girilmemeli Problem çözümünde onlara fırsat verilmeli. Kıskançlığı tahrik edici sözlerden kaçınılmalı...

